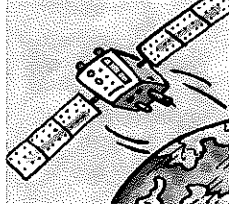

Knappe koppen

1

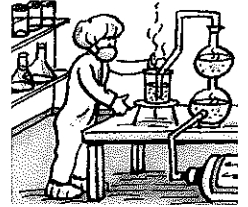
Satelliet

Een apparaat dat op grote hoogte rond de aarde draait.

Laboratorium

Een gebouw waar onderzoek en proeven worden gedaan.

Ingenieur

Iemand die technische dingen bedenkt en maakt.

Alternatief

Een vervanging voor iets.

Ethanol

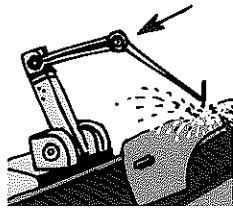
Een soort alcohol.

Eén groot bouwpakket

2

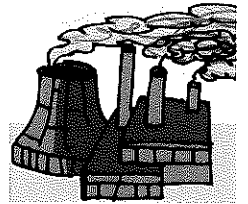
Robots

Machines die hetzelfde werk doen als mensen, maar dan sneller en goedkoper.

Hoogovens

Ovens waarin ijzererts wordt gesmolten.

Automatisering

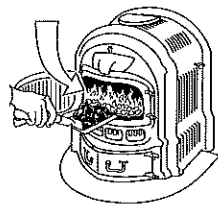
Werk in fabrieken wordt met computers en machines gedaan.

Ijzererts

Een steensoort waarin ijzer zit.

Steenkool

Een zwarte steensoort die goed brandt.

Industriegebied

Een gebied met veel fabrieken.

Autofabrieken zorgen voor werk

3

Welvaart

Het gaat goed, mensen hebben werk en verdienen goed.

Deelstaat

Een deelstaat is een soort provincie.

Subsidie

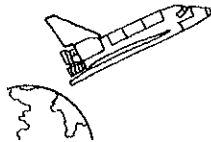
Geld dat de regering geeft om een bedrijf te helpen.

Industrie in de ruimte

4

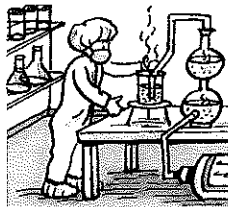
Spaceshuttle

Een soort taxi in de ruimte.

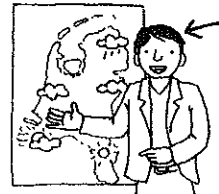
Laboratorium

Een gebouw waar onderzoek en proeven worden gedaan.

Meteoroloog

Iemand die het weer onderzoekt.

Ozonlaag

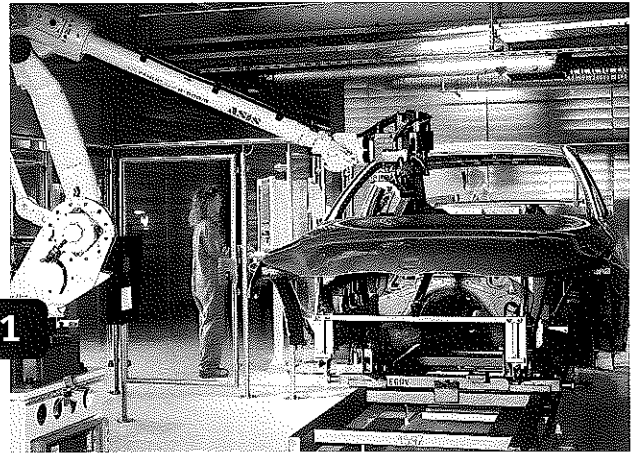
Een laag van gas die de aarde beschermt tegen gevaarlijke stralen van de zon.

6 Samenvatting

Knappe koppen

1

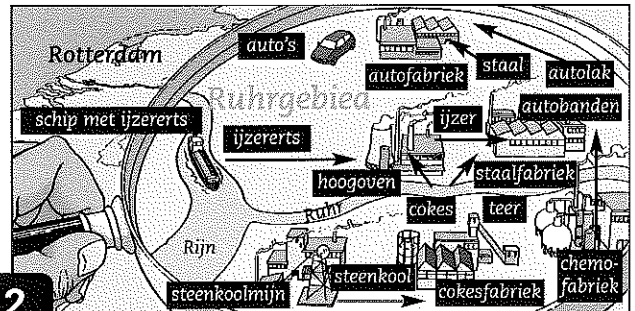
Fabrieken waarin gewerkt wordt met de nieuwste technieken en uitvindingen heten **hightech-industrie**. Europese bedrijven verdienen veel geld met de **export** van hightech-producten. Een voorbeeld zijn navigatiesystemen. In een **laboratorium** wordt voortdurend onderzoek gedaan naar nieuwe producten. Ook zoekt men naar producten die schoner zijn voor het milieu, zoals **alternatieve brandstoffen**. **Biobrandstoffen** uit planten geven minder **luchtvervuiling**.

Eén groot bouwpakket

2

In een aantal fabrieken, bijvoorbeeld auto-fabrieken, worden onderdelen uit andere fabrieken in elkaar gezet. Dat heet **assemblage**. Assemblage gebeurt vooral door **robots**. Dit gaat niet alleen veel sneller, maar is ook goedkoper. Door die **automatisering** hebben miljoenen fabrieksarbeiders in Europa hun baan verloren. In **hoogovens** wordt **steenkol** gebruikt om ijzer uit **ijzererts** te smelten. In Nederland staan hoogovens in IJmuiden. IJzererts is de grondstof voor stalen platen. Van stalen platen worden allerlei andere producten gemaakt. De stalen platen noem je **halfabrikaten**. De andere producten heten **eindproducten**. Het Ruhrgebied ligt in het westen van Duitsland. Het is een van de oudste en grootste **industriegebieden** van Europa.

2

Autofabrieken zorgen voor werk

3

Beieren is een **deelstaat** van Duitsland. Een **deelstaat** is een soort provincie. In Beieren staan veel hightech-fabrieken, zoals radio-, televisie- en computerfabrieken. Ze zorgen voor veel werk. In de deelstaat Saksen is weinig werk. De Duitse regering en de Europese Unie proberen om in Saksen meer **welvaart** te brengen. Bedrijven die in Saksen een fabriek bouwen en zo voor werk zorgen, krijgen als beloning **subsidie**.

6 Oefenen met de samenvatting

1 Hightech-industrie noemen we fabrieken:

- die met de nieuwste technieken en uitvindingen werken.
- die hightech-producten kopen.

2 Streep in elke zin het foute woord door.

Europese bedrijven verdienen veel geld met de *import* / *export* van hightech-producten.

Een voorbeeld zijn *navigatiesystemen* / *voedselgewassen*.

3 Vul in.

1 In een laboratorium wordt onderzoek gedaan naar nieuwe .....

2 Men zoekt naar ..... brandstoffen.

3 Biobrandstoffen uit ..... geven minder luchtvervuiling.

4 Streep in elke zin het foute woord door.

Assemblage gebeurt vooral door *robots* / *arbeiders*. Zij zetten onderdelen in elkaar.

Assemblage door *arbeiders* / *robots* is duur. Het is ook *sneller* / *langzamer*. Door de automatisering zijn veel *arbeiders* / *robots* werkloos geworden.

5 Wat is de juiste volgorde?

- grondstof → halffabrikaat → eindproduct
- halffabrikaat → grondstof → eindproduct
- eindproduct → halffabrikaat → grondstof

6 Wat heb je nodig om ijzer te maken?

- steenkool
- een staalfabriek
- ijzererts
- een hoogoven
- teer

7 Kruis aan wat klopt.

- Een deelstaat is een soort provincie.
- Een deelstaat is een soort gemeente.

8 Verbind de woorden met de juiste deelstaat.

	<i>subsidie van de EU</i>
Beieren	<i>hightech-industrie</i>
	<i>welvaart</i>
Saksen	<i>armoede</i>
	<i>veel werk</i>
	<i>werkloosheid</i>

6 Oefenen met de samenvatting

Antwoorden

1 Hightech-industrie noemen we fabrieken:

- die met de nieuwste technieken en uitvindingen werken.
- die hightech-producten kopen.

2 Streep in elke zin het foute woord door.

Europese bedrijven verdienen veel geld met de ~~import~~ / export van hightech-producten.

Een voorbeeld zijn ~~navigatiesystemen~~ / voedselgewassen.

3 Vul in.

1 In een laboratorium wordt onderzoek gedaan naar nieuwe producten.....

2 Men zoekt naar alternatieve..... brandstoffen.

3 Biobrandstoffen uit planten..... geven minder luchtvervuiling.

4 Streep in elke zin het foute woord door.

Assemblage gebeurt vooral door ~~robots~~ / ~~arbeiders~~. Zij zetten onderdelen in elkaar.

Assemblage door ~~arbeiders~~ / ~~robots~~ is duur. Het is ook ~~sneller~~ / ~~langzamer~~. Door de automatisering zijn veel ~~arbeiders~~ / ~~robots~~ werkloos geworden.

5 Wat is de juiste volgorde?

- grondstof → halffabrikaat → eindproduct
- halffabrikaat → grondstof → eindproduct
- eindproduct → halffabrikaat → grondstof

6 Wat heb je nodig om ijzer te maken?

- steenkool
- een staalfabriek
- ijzererts
- een hoogoven
- teer

7 Kruis aan wat klopt.

- Een deelstaat is een soort provincie.
- Een deelstaat is een soort gemeente.

8 Verbind de woorden met de juiste deelstaat.

